

Verslag online bijeenkomst noodopvang 22 december 2021

Op 22 december 2021 namen zo'n 50 personen deel aan de online bijeenkomst over de noodopvang in de leegstaande gevangenis in Zoetermeer. De bedoeling van de bijeenkomst was om de afspraken die de gemeente heeft gemaakt met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) over de noodopvang toe te lichten en te bespreken.

Programma

Het programma bestond uit een aantal toelichtingen van de gemeente en het COA met vragenblokken tussendoor. Ook werden via Mentimeter (een online tool met vragen) vier vragen gesteld aan de aanwezigen. De bijeenkomst werd geleid door een externe voorzitter die niet verbonden is met de gemeente of het COA. Naast geïnteresseerde inwoners en ondernemers was er een aantal raadsleden en pers aanwezig om mee te luisteren.

RESULTATEN MENTIMETER 1 EN 2

- Wie bent u? (40 antwoorden)
 - 15 mensen die wonen of werken in de omgeving van de noodopvang
 - 9 mensen werkzaam bij gemeente of COA
 - 7 raadsleden
 - 5 mensen die elders in de stad wonen of werken
 - 4 "anders"
- In welk thema bent u geïnteresseerd? (37 antwoorden)
 - 10 x veiligheid
 - 9 x dagelijkse gang van zaken in de noodopvang
 - 8 x "anders"
 - 6 x hulp geven
 - 4 x communicatie

Toelichting burgemeester Bezuijen

Burgemeester Bezuijen nam de aanwezigen mee in de gemaakte afspraken met het COA. In de opvanglocatie worden maximaal 500 mensen opgevangen en dit zijn met name statushouders. Er komen geen alleenstaande minderjarige vluchtelingen en ook geen "veilige landers". De gemeente heeft een voorkeur voor het opvangen van gezinnen, maar de mensen die worden opgevangen, zijn een afspiegeling van mensen in noodopvang op andere plekken in Nederland.

Duur overeenkomst met COA

De overeenkomst met het COA over de noodopvang geldt 1 jaar en gaat in op het moment dat de eerste bewoners in Zoetermeer aankomen. Het COA heeft ook afspraken gemaakt met de eigenaar van de leegstaande gevangenis, het Rijksvastgoedbedrijf. Het COA huurt het vastgoed van hen. Alle partijen gaan uit van de duur van maximaal 1 jaar, maar het staat het COA vrij om uiterlijk 3 maanden voor afloop van het afgesproken jaar verlenging aan te vragen. Als zij dit doen, dan zullen de gemeente en het Rijksvastgoedbedrijf opnieuw moeten besluiten of zij hiermee akkoord gaan.

Alle kosten die de gemeente moet maken vanwege de noodopvang, worden door het COA vergoed.

Veiligheid

Het thema veiligheid neemt de gemeente zeer serieus. Niet alleen op de locatie, maar ook in de omgeving. De gemeente heeft een veiligheidsplan opgesteld, samen met handhaving en politie. Het COA is verantwoordelijk voor de veiligheidsmaatregelen in de locatie, gemeente en politie voor de veiligheid en leefbaarheid in de openbare ruimte. Elke week vindt een veiligheids- en leefbaarheidsoverleg plaats met gemeente, politie en het COA. De burgemeester wordt wekelijks geïnformeerd over de stand van zaken. Cameratoezicht is een zwaarwegend middel dat alleen

volgens strikte regelgeving mag worden ingezet. Op dit moment is er geen noodzakelijkheid om dit in te zetten. Mocht de situatie daartoe aanleiding geven, dan kunnen extra veiligheidsmaatregelen worden getroffen.

De inzet van particuliere beveiliging in de omgeving van de locatie in de eerste weken wordt onderzocht. De (fiets)tunneltjes in de omgeving van de leegstaande gevangenis zijn bekeken. Op sommige plekken wordt de verlichting verbeterd, maar dit zou zonder de komst van de noodopvang ook al gebeuren.

Vragen of incidenten kunnen bewoners melden bij de gemeente en het COA. Als de situatie bij de noodopvang echt uit de hand loopt, dan kan de burgemeester de opvanglocatie sluiten. Dit staat ook in de bestuursovereenkomst.

Toelichting Marijke Klaassens, locatiemanager COA

Door middel van een vraaggesprek tussen de voorzitter en de locatiemanager van het COA – Marijke Klaassens – wordt een toelichting gegeven over de dagelijkse gang van zaken in de noodopvang.

Marijke Klaassens geeft aan dat een klein aantal mensen die in de noodopvang terecht komt daadwerkelijk in Zoetermeer gaat wonen. De overige mensen gaan na de noodopvang ergens anders heen; naar een huis of naar een andere opvang. Alle bewoners krijgen Nederlandse les. De kinderen zijn leerplichtig en gaan naar school. De gemeente beslist waar ze naar school gaan. Dit kan op de locatie zelf zijn of op de scholen in de buurt.

Vanwege Corona is er weinig bezoek op locatie mogelijk en kan er vooralsnog geen gebruik gemaakt worden van de beschikbare voorzieningen op het terrein, zoals de sportzalen. De bewoners kunnen zich laten vaccineren tegen Corona. De receptie van het gebouw is 24 uur per dag bemenst, er is altijd beveiliging aanwezig en de locatiemanager is tijdens werktijden per mail en telefoon bereikbaar. In totaal zijn er ongeveer 16 tot 18 mensen vanuit het COA werkzaam op de locatie.

Het is mogelijk om de inrichting van de locatie te bekijken, maar vanwege Corona kan dit misschien niet fysiek. Als dit niet kan, dan wordt er een foto- of videoreportage gemaakt. Zodra het weer kan, kunnen er rondleidingen worden gegeven.

Toelichting Evelien Loeters, projectmanager gemeente

De locatiemanager van het COA is het aanspreekpunt voor de noodopvang tijdens werktijden. Vragen en klachten worden door het COA en de gemeente bijgehouden, zodat ze besproken kunnen worden in het gezamenlijk overleg en opgepakt kunnen worden. Er is veel overleg tussen de gemeente en het COA, in het begin elke week.

Overlegcommissie

Naast het overleg tussen de gemeente en het COA wordt er een overlegcommissie met de omgeving gevormd. Deze commissie zal eens in de 3 weken bij elkaar komen en op die manier vinger aan de pols houden. Er wordt opgeroepen dat men zich bij interesse hiervoor aan kan melden via noodopvang2021@zoetermeer.nl. Na 6 maanden wordt de noodopvang geëvalueerd met als doel om eventuele verbeteringen in het tweede half jaar van de noodopvang te kunnen doorvoeren.

Vrijwilligerswerk / hulp

Voor hulp en vrijwilligerswerk geldt dat de behoefte van de bewoners voorop staat. En ook de veiligheid van de bewoners en gelijke behandeling. Het is niet wenselijk dat de locatie een opslagplaats wordt voor spullen of dat alleen mensen van een bepaalde afkomst hulp krijgen. Voedsel en spullen zijn in principe niet nodig. Dat aanbod kan beter naar kringloopwinkels en voedselbanken worden gebracht. Als het COA dan iets nodig heeft, kan zij daar aankloppen. Wel hebben bewoners vaak behoefte aan activiteiten. Voor ondersteuning van bijvoorbeeld taallessen werft het COA eigen vrijwilligers die ook een vrijwilligerscontract krijgen met bepaalde

voorwaarden. Mensen die liever af en toe iets willen doen, kunnen helpen bij het organiseren van recreatieve activiteiten, zoals een workshop, fietslessen of sportwedstrijd met de kinderen.

Het vrijwilligersnetwerk van *Zoetermeervoorelkaar* gaat helpen om vraag en aanbod van vrijwilligerswerk te koppelen. Zij zullen hiervoor een speciale pagina maken op hun website www.zoetermeervoorelkaar.nl.

Afsluiting bijeenkomst

De opening van de locatie wordt verwacht in de tweede helft van januari 2022. Het verslag van deze bijeenkomst wordt uiterlijk 12 januari gedeeld met de deelnemers van deze bijeenkomst en komt op de website te staan www.zoetermeer.nl/noodopvang. Deze website wordt steeds aangevuld met actuele informatie over de noodopvang.

RESULTATEN MENTIMETER 3 EN 4

- Heeft u antwoord gekregen op uw vragen? (23 antwoorden)
 - 13 x Ja goed
 - 8 x Enigszins
 - 2 x Nee, niet voldoende
- Wat vond u van deze bijeenkomst? (21 antwoorden)
 - Prettig om geïnformeerd te worden. Fijn dat er een mooie ruimte is voor deze doelgroep.
 - Informatief. Veiligheid blijft wel een punt van onzekerheid!
 - Eerste positieve indruk, nog wel veel onzekerheden.
 - Mooi georganiseerd.
 - Informatief. Veel zaken zijn toegelicht en ervaringen zijn gedeeld door de organisatie. Dank ervoor.
 - Verhelderend
 - Goed verzorgd! Complimenten!
 - Helder, erg duidelijk
 - Duidelijk, dank!
 - Informatief, fijn om de toelichtingen vanuit coa te horen en de andere plannen. Ik heb ook mijn zorgen als toekomstig bewoner maar heb het idee dat er wel een goed plan ligt en dat is wel hoopgevend.
 - Wij hebben onze vragen en opmerkingen geuit in de chat. Wat ons betreft een zinvolle avond.
 - Goed georganiseerd, goede gespreksleider
 - Informatief. Helder gebracht.
 - Duidelijk. Helder.
 - Informatief. Goed om mensen te zien en te horen die het werk in de opvang gaan doen.
 - Idd complimenten met deze opvang. Vraag over betrokkenheid nog niet helemaal beantwoord. Men is welkom
 - Zorgvuldig. Helder gebracht
 - Duidelijk
 - Nog een hoop onduidelijk. Veel vragen waar geen antwoord op gegeven kan worden. Doelgroep blijft onduidelijk, jammer! Geen toelichting op lopende procedure omgevingsvergunning.
 - Prima bijeenkomst, zeer informatief
 - Fijn om meer betrokken te worden middels deze meeting. En COA medewerkers te zien.

Vragen en antwoorden:

Tijdens de bijeenkomst zijn diverse vragen gesteld en een aantal daarvan al direct “live” of in de chat beantwoord. Voor de volledigheid zijn alle vragen in onderstaande tabel van een antwoord voorzien.

Vraag: is de bestuursovereenkomst al openbaar in te zien?

Antwoord: Ja, die is in te zien via het Raadsinformatiesysteem. Tijdens de bijeenkomst is de link hier naartoe gedeeld in de chat. Zie: <https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Zoetermeer/7e119836-8771-47e5-9551-e212fd35dcaa>

Vraag: u spreekt over 'uit de hand lopen'; welk grenzen stelt u daarbij en wanneer spreekt u over het bereiken van dit punt?

Antwoord: als er sprake is van stelselmatige verstoring van de openbare orde en veiligheid. In het wekelijks veiligheidsoverleg worden alle meldingen rondom openbare orde en veiligheid doorgenomen. In dit overleg wordt ook besloten welke maatregelen er nodig zijn. Vooralnog gaan we er niet van uit dat de situatie in of rond de noodopvang uit de hand zal lopen.

Vraag: waarom komt er geen preventief cameratoezicht in de tunneltjes?

Antwoord: dit middel wordt pas ingezet als daar aanleiding toe is. Het is een kostbaar en intensief middel, want het vraagt ook capaciteit om te beelden te bekijken. Maar ook juridisch gezien moet er aanleiding zijn om ergens camera's op te hangen.

Vraag: is er m.b.t. de inrichting van de penitentiaire inrichting een verbouwingssimpresie zichtbaar?

Antwoord: nog niet, maar we werken eraan om een fysiek of digitaal kijkmoment te organiseren.

Vraag: Ik wil graag meer informatie over de procedure en de mogelijkheid tot inspraak (of reageren/bezwaar) op het besluit van bijvoorbeeld de omgevingsvergunning. En op welk moment in de procedure dit mogelijk is. Of is de bestuursovereenkomst inmiddels al definitief en hebben burgers geen inspraak?

Antwoord: Bezwaar tegen de bestuursovereenkomst is niet mogelijk, vanwege de aard van de overeenkomst tussen de gemeente en het COA. Aan de voorkant zijn belangrijke punten opgehaald bij bewoners en bij de gemeenteraad. Die zijn bijna allemaal meegenomen in de bestuursovereenkomst. Tegen de omgevingsvergunningen is wel bezwaar mogelijk. Zodra deze verleend zijn, worden deze via de gebruikelijke weg gepubliceerd. Zie voor meer informatie: [Proces en planning | Gemeente Zoetermeer](#).

Vraag: wat zijn de afspraken over de kinderen jonger dan 12 jaar?

Antwoord: kinderen die leerplichtig zijn gaan naar school. Met de scholen wordt overlegd hoe het onderwijs georganiseerd gaat worden. op dit moment is nog niet bekend om hoeveel kinderen het in de Zoetermeerse opvang gaat.

Vraag: De grootste problemen blijken te gebeuren bij haltes van het OV. Welke partijen zijn hiervoor aangesloten van het OV? Hoe worden reizigers en personeel aan de voorkant hierin beschermd? Welk contact is er bijv. met veiligheidscentrales en security afdelingen van HTM/NS/ Connexxion?

Antwoord: de OV-partijen in Zoetermeer en de regio (de MRDH) zijn op de hoogte en maken zich voornamelijk geen zorgen. De reguliere meldpunten van de vervoerders zijn bereikbaar. Overigens gaat de berichtgeving in de media over overlast in het OV rondom asielzoekerscentra vaak over de groep “veilige landers”. Deze doelgroep wordt niet opgevangen in Zoetermeer. In Zoetermeer komen vooral mensen die al een verblijfsstatus hebben.

Vraag: welke hulp is nodig zowel intern als extern?

Antwoord: de behoefte van de bewoners is hiervoor leidend. Houd de website www.zoetermeervoorelkaar.nl in de gaten voor meer informatie en vraag/aanbod.

Vraag: er was laatst een uitspraak door de burgemeester via de facebookpagina van ZFM Zoetermeer over dat het indienen van een planschadeverzoek kansloos is. Kunnen we daar een toelichting op krijgen?

Antwoord: voorop staat dat het iedereen vrij staat een planschadeverzoek bij de gemeente in te dienen. Zoals ook op [Proces en planning | Gemeente Zoetermeer](#) te lezen is, verwacht de gemeente niet dat er sprake zal zijn van planschade, omdat het gebouw al aanwezig is en niet ingrijpend wijzigt. Ook het aantal verkeersbewegingen ten opzichte van de oude situatie (een gevangenis) zal niet veel toenemen en het gaat hier om een tijdelijke situatie. Dit is echter een verwachting: een onafhankelijke commissie zal aan de hand van een planschadeverzoek een uitgebreidere inschatting maken.

Vraag: als we niet mogen kijken, een virtuele rondleiding aanbieden kan vast wel. Een digitale impressie zou toch een mogelijkheid kunnen zijn?

Antwoord: als er geen fysieke rondleiding mogelijk is, dan zullen we door middel van video/fotomateriaal de locatie laten zien.

Vraag: gaat politie en handhaving letten op overlast van buitenaf, bij bijvoorbeeld groepsvorming of demonstratie?

Antwoord: ja, zowel de veiligheid van de bewoners van de opvanglocatie als de veiligheid van de bewoners in de omgeving is van belang.

Vraag: over de 12-18 jarigen, hoe stelt men dit voor en denkt men dit op korte termijn te organiseren als er zoveel onduidelijk is en onzeker?

Antwoord: het klopt dat we op dit moment nog niet weten wie er precies naar Zoetermeer komt. Daardoor is het lastig vooraf afspraken te maken met scholen. Echter, er vinden wel al verkennende gesprekken plaats met de scholen en koepelorganisaties. Er is bereidheid van een aantal scholen om mee te helpen.

Vraag: Ik wil wel meer info over de COA vrijwilliger. Wat wordt verwacht?

Antwoord: een COA-vrijwilliger zet zich voor langere tijd op vaste momenten in, door bijvoorbeeld structureel te ondersteunen bij taallessen. Deze vrijwilligers sluiten met het COA een contract, krijgen een vergoeding en moeten een Verklaring Omtrent Gedrag laten zien. Er is ook ruimte voor af en toe helpen. *Zoetermeervoorelkaar* en de locatiemanager coördineren vraag en aanbod. De behoefte van de bewoners van de opvanglocatie is hierin leidend.

Vraag: Hoe kijkt politie aan tegen deze opvang?

Antwoord: de politie ziet de opvang als een soort flatgebouw met 500 mensen, 500 inwoners van Zoetermeer. De politie komt in beeld als er incidenten zijn.

Vraag: Wat gebeurt er met de gevangenis als de 1 of misschien 2 jaar van het verblijf van de asielzoekers voorbij is?

Antwoord: de gevangenis is van het Rijksvastgoedbedrijf en zij geven aan het vastgoed nog in bezit te willen houden. Mogelijk zal het RVB de gevangenis weer gaan gebruiken als gevangenis.

Vraag: Krijgen de mensen die naar Zoetermeer komen ook tevoren enige informatie over Zoetermeer uitgereikt of aangeboden dan wel verwijzing naar info op website?

Antwoord: ja, de mensen krijgen voorlichting over wonen en leven in Nederland en specifiek voor Zoetermeer wordt een sociale kaart gemaakt waarop allerlei voorzieningen, winkels, organisaties etc. te vinden zijn.

Vraag: wordt er gebruik gemaakt van de kennis van Vluchtelingenwerk en Inzet/Piëzo?

Antwoord: ja. Vluchtelingenwerk is standaard op locatie aanwezig en waar mogelijk wordt Piëzo ingeschakeld door het COA als het gaat om inburgering/participatie.

Vraag: Krijgen we het verslag gemaild of lezen we dat op de website?

Antwoord: allebei.

Vraag: waarom is er dan geen toelichting gekomen op de lopende procedure rondom de omgevingsvergunning?

Antwoord: Over de procedure is momenteel alleen te melden dat de vergunningaanvragen in behandeling zijn. Zodra de vergunningen verleend zijn, zullen deze via de gebruikelijke weg worden gepubliceerd. Op de website www.zoetermeer.nl/noodopvang2021 staat ook informatie hierover.

Mevrouw van het ONC merkt nog op dat dat de scholen weinig ruimte hebben om extra kinderen op te vangen, dat is een zorg.